

בית משפט השלום בראשון לציון

31 ינואר 2011

ת"א 1474-09 ישראלוב רבקה נ' עיריית חולון ואח'

בפני כב' השופט יחזקאל קינר – סגן הנשיאה

תובעת ישראלוב רבקה
ע"י ב"כ עו"ד קין מירון

נגד

נתבעות 1. עיריית חולון
2. איילון חברה לביטוח בע"מ
ע"י ב"כ עו"ד אבן-צור גיורא וגרינבאום אפרת

פסק דין

1. התובעת הגישה תביעה נגד הנתבעת 1 (להלן: "העירייה") ומבטחתה, ובה טענה כי ביום 1.12.07 הלכה במדרכה, נתקלה בחלקים בולטים ומורמים/או שבורים של ריצוף המדרכה ובמהמורה/או בור שנוצרו במקום עקב האמור לעיל (להלן: "המכשול"), איבדה את שיווי המשקל, נפלה ונחבלה בעיקר בכתפה (להלן: "התאונה"). הוסכם כי נכותה של התובעת עקב התאונה הינה בשיעור של 10% לצמיתות.
2. בתצהירה הוסיפה ופירטה התובעת כי התאונה התרחשה ברחוב לוי אשכול בחולון, לאחר השעה 17:00, בעת שהיא ובעלה הלכו הליכת ערב במסלול קבוע, כי ריצוף המדרכה לא היה תקין, שקע בצד אחד והתרום בצד אחר, והדבר גרם לנפילתה. התובעת ציינה גם כי התאונה התרחשה בשעת דמדומים וכי התאורה במקום לא היתה מן המשופרות. כן הוסיפה התובעת כי למרות שצעדה במקום פעמים רבות קודם לכן, לא הבחינה במכשול בהזדמנויות קודמות, כפי שלא הבחינה בו עד ממש לפני התרחשות התאונה.
3. התובעת הפנתה גם לשלוש תמונות המתארות את המכשול ואשר הוגשו בקדם המשפט.
- נושא החבות מתמקד תחילה בשאלה האם התאונה התרחשה במקום שתואר על ידי התובעת ובנסיבות שתוארו על ידה.
- בכתב התביעה לא פורט כלל מקום התאונה באופן המאפשר זיהוי, ונטען רק כי התאונה אירעה רק "במדרכה ברחוב". בכך יש טעם רב לפנס, שכן על תובע הטוען לנזקי גוף עקב נפילה, לתאר בפירוט את מקום הנפילה באופן שיאפשר לנתבע לזהות מקום זה ולהיערך להגנתו בהתאם. מי שאינו עושה זאת עלול להיחשד כמי שטרם החליט מה היה מקום הנפילה, או שמטעם כלשהו מבקש הוא להסתיר מהנתבע מידע זה.
- בענייננו, לא מצאתי, עם זאת, לייחס משקל משמעותי לכשל זה בכתב התביעה, שכן עדויות התובעת ובעלה נשמעו סדורות ואמינות, ובאותו ערב פנתה התובעת לחדר המיון. גם

בית משפט השלום בראשון לציון

31 ינואר 2011

ת"א 1474-09 ישראלוב רבקה נ' עיריית חולון ואח'

- 1 הנתבעת לא חלקה למעשה על התרחשות התאונה במקום ועקב המכשול אותו תיארה
- 2 התובעת.
- 3 לפיכך אני קובע כי התאונה אירעה באופן שתואר על ידי התובעת.
- 4
- 5 השאלה המהותית יותר בתביעה זו הינה האם קיומו של מכשול זה מעיד על התרשלות של
- 6 העירייה, וליתר דיוק על קיום חובת זהירות קונקרטית ועל הפרתה, שכן אין מחלוקת על
- 7 קיומה של חובת זהירות מושגית של העירייה לדאוג לכך שמדרכותיה יהיו בטוחות
- 8 להולכים במדרכות אלה.
- 9
- 10 הגישה המקובלת הינה כי כל עוד מדובר במפגע מינורי לא תקום חובת זהירות קונקרטית,
- 11 שהרי אין העירייה חייבת למנוע כל סיכון, אלא רק סיכון בלתי סביר, ולגבי סיכון בלתי
- 12 סביר יש לנקוט באמצעי זהירות סבירים על מנת למנוע סיכון זה. השאיפה כי מדרכות העיר
- 13 יהיו ישרות ומפולסות הינה שאיפה ברוכה, אך לא ריאלית, שכן אם נחייב את העירייה
- 14 לתקן כל ליקוי, מזערי, קטן, בינוני וגדול ללא שום אבחנה בין ליקויים אלה, תהא ההוצאה
- 15 שיהא צורך להוציא על מנת לבצע את התיקונים האמורים גבוהה לאין שיעור מהנוק שיכול
- 16 להיגרם עקב אותם ליקויים. לא רק זאת, ליקויים מינוריים יכולים להיחשב כחלק מסיכויי
- 17 החיים הרגילים, ולא מסוג הסיכונים שאינם רגילים, וכפי שנאמר בע"א (י-ם) 4344/97 כהן
- 18 נ' עיריית רמת גן, דינים מחווי לב(1) 651 (1998): "רחובות ומדרכות עיר אינם "משטח
- 19 סטרילי" ואין להתייחס אליהם כאל מקום שאין בו סדקים, בליטות ו"גלים" של שיפועים
- 20 כאלו או אחרים..."גלים" שונים במפלסי דרכים אלו, כמו מרצפות הבולטות קמעא פה
- 21 ושם ברחובות או מדרכות מרוצפות... הם פועל יוצא של עצם השימוש ההמוני בדרכים
- 22 שמדובר בהם, בצורך לאירועי טבע, של הבדלי טמפרטורות, של לחות, גשם, יובש וכל
- 23 כיוצא בזה...לא כל סטיה "מיושר מתמטי" של מפלסי דרכים הוא מפגע. ציבור
- 24 המשתמשים ער ויודע ש"יושר" כזה איננו קיים ואינו יכול להיות קיים במציאות, והוא
- 25 נדרש למינימום ההכרחי של זהירות, לבל ייזק מ"אי-יושר" של מה בכך".
- 26 גם בע"א 1391-08-07 (מחוזי מרכז) כפיר נ' המועצה המקומית גני תקוה (פורסם בנבו,
- 27 30.12.07) נקבע כי "אין למצוא התרשלות מצד המשיבה...בשל כך שלא שלחה צבא של
- 28 אנשי פיקוח מצויידיים בכלי מדידה לבחון בקפידה כל מדרכה ומדרכה וכל אריח ואריח"
- 29
- 30 מנגד, יש לזכור גם כי אין לצפות מההולכים על מדרכות העיר כי יילכו ועיניהם מופנות
- 31 ארצה כדי לתור אחר מפגעים היכולים לסכנם [ע"א 2004/92 עיריית קרית אונו נ' שחם (לא
- 32 פורסם, 30.3.95)]. יש לזכור גם כי לעתים, דווקא המפגעים הגדולים והבולטים לעין הינם
- 33 פחות מסוכנים מאלה שאינם בולטים כמעט, ודווקא עקב חוסר הבולטות שלהם, רב הסיכון
- 34 כי אדם ייתקל בהם מבלי לשים לב אליהם.
- 35
- 36 לפיכך, יש למצוא את נקודת האיזון בין השיקולים השונים לעניין חובת הזהירות
- 37 הקונקרטית במקרים כגון דא, והגם שמקובל עלי שהיות המפגע מינורי הינו שיקול

ת"א 1474-09 ישראלוב רבקה נ' עיריית חולון ואח'

- 3 מתוך 5

בית משפט השלום בראשון לציון

31 ינואר 2011

ת"א 1474-09 ישראלוב רבקה נ' עיריית חולון ואח'

1 לא עשתה כן. אבהיר כי לא בכל מקרה חובה לנהוג בדרך זו, וקיימים מקרים בהם הראיות
2 הוויזואליות מאפשרות להגיע לממצאים חד משמעיים וברורים, ואין צורך בהבאת ראיות
3 נוספות של מדידות אלה או אחרות.
4 התוצאה היא כי ממראה התמונות לא ניתן לקבוע כי הפרשי הגבהים בין המרצפות במדרכה
5 עולים על 1-1.5 ס"מ.
6

7 בפסק הדין בעניין שאוזכר לעיל, היה הפרש הגבהים במפגע נשוא אותו ערעור 1.5
8 ס"מ. בפסק הדין בעניין כהן שזכר לעיל היה הפרש הגבהים כמחצית עוביה של מרצפת.
9 מבלי לקבוע את קו הגבול של הפרש הגבהים שמעבר לו ייחשב מפגע כזה המקיים חובה
10 לתקנו, דומה כי ניתן לקבוע כי הפרש גבהים מסוג זה שנראה בתמונות 1-3 שזכרו לעיל
11 איננו מסוג המפגעים המקיים חובה כזו, אם לא התקיימו נסיבות אחרות המביאות להשתת
12 החובה. אף מר אוזן מטעם העירייה העיד כי המפגע הנראה בתמונה אינו מצריך תיקון, או
13 לפחות לא תיקון מיידי, ויש ממש בדברים אלה. המפגע תוקן כשנה ושלושה חודשים לאחר
14 התאונה ושלא בעקבות דיווח על מפגע, אלא בעקבות סיור יזום שבוצע על ידי העירייה
15 ואשר בו נמצא צורך לבצע תיקון במקום, כאשר לפי דברי מר אוזן המצב במקום היה נרוע
16 הרבה יותר מבחינת הפרשי הגבהים (עמ' 11 ש' 20).
17 (יצוין, אגב, כי אינני מקבל טענה שנשמעה מפיו של מר אוזן ובסיכומי הנתבעת כאילו
18 העובדה שהמדרכה האמורה נמצאת מחוץ למרכז העיר ואיננה משמשת עוברי אורח רבים
19 מצדיקה אי תיקון או דחיית התיקון. מפגע במדרכה המקיים חובה לתקנו, חובה זו קיימת
20 בין אם מדובר במדרכה המשרתת עוברי אורח רבים ובין אם מעטים).
21 בנוסף, המפגע נראה כמפגע שנוצר בתהליך מתמשך, עקב שרשי עצים המצויים מתחת
22 למדרכה, וגם מר אוזן אישר כי מדובר בשורשים המתרוממים עם הזמן ומרימים את
23 הריצוף (עמ' 11 ש' 12-13). לא נטען ולא הוכח כי תיקון המפגע הינו תיקון שעלותו נמוכה,
24 ונראה כי דווקא תיקון הכרוך בהרמת הריצוף וטיפול בצמחייה שמתחת לריצוף איננו טיפול
25 של מה בכך, ויידרש במקרה של מפגע בולט ומשמעותי, ולא במפגע מינורי הרבה יותר, כמו
26 במקרה הנוכחי.
27 זאת ועוד, התובעת אישרה כי לאחר התאונה לא פנתה אל העירייה ולא דיווחה להם על
28 מפגע במדרכה (עמ' 8 ש' 12-13), ואף בכך יש ללמד כי המפגע שגרם לפילתה לא נראה לה
29 ככזה המצדיק דיווח לעירייה על מנת שתתקנו. לא היה גם דיווח קודם לתאונה לעירייה על
30 קיומו של מפגע באותו מקום.
31

32 12. באשר לטענה בדבר העדר תאורה מספקת, זו לא נטענה בכתב התביעה, ובנוסף לכך, אף לא
33 הוכחה, שכן לא די בהעלאתה בעלמא, כפי שנעשה על ידי התובעת.
34

35 13. המסקנה שיש להסיק מכל האמור לעיל הינה כי נפילת התובעת לא נבעה מהתרשלות של
36 העירייה.
37

בית משפט השלום בראשון לציון

31 ינואר 2011

ת"א 1474-09 ישראלוב רבקה נ' עיריית חולון ואח'

1
2
3
4
5
6
7
8

14. אשר על כן התביעה נדחית.

התובעת תשלם לנתבעות שכ"ט עו"ד בסכום כולל של 6,000 ₪, וכן הוצאות משפט בתוספת הפרשי הצמדה וריבית כחוק מיום הוצאתן ועד התשלום בפועל.

ניתן היום, כ"ו שבט תשע"א, 31 ינואר 2011, בהעדר הצדדים.

יחזקאל קינר, סגן נשיא

9
10
11
12
13
14